

I

(Πράξεις εκκρινόμενες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση είναι υποχρεωτική)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 169/2009 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 26ης Φεβρουαρίου 2009

περί εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού στους τομείς των σιδηροδρομικών, οδικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών

(Κωδικοποιημένη έκδοση)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 83,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1017/68 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 1968, περί εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού στους τομείς των σιδηροδρομικών, οδικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών ⁽³⁾, έχει επανειλημμένα τροποποιηθεί κατά τρόπο ουσιαστικό ⁽⁴⁾. Είναι, ως εκ τούτου, σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας και ορθολογισμού, η κωδικοποίηση του εν λόγω κανονισμού.

(2) Οι κανόνες ανταγωνισμού για τις σιδηροδρομικές, οδικές και εσωτερικές πλωτές μεταφορές αποτελούν ένα από τα στοιχεία της κοινής πολιτικής των μεταφορών, καθώς και της γενικής οικονομικής πολιτικής.

(3) Οι κανόνες ανταγωνισμού για τους τομείς αυτούς πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ιδιομορφία των μεταφορών.

(4) Δεδομένου ότι οι κανόνες ανταγωνισμού για τις μεταφορές παρεκκλίνουν από τους γενικούς κανόνες ανταγωνισμού είναι αναγκαίο να παρέχεται στις επιχειρήσεις η δυνατότητα να γνωρίζουν ποια ρύθμιση εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση.

(5) Το σύστημα κανόνων ανταγωνισμού για τις μεταφορές πρέπει να εφαρμόζεται κατά το ίδιο μέτρο στην από κοινού χρηματοδότηση ή απόκτηση μεταφορικού υλικού ή εξοπλισμού για την από κοινού εκμετάλλευση εκ μέρους ορισμένων ομίλων επιχειρήσεων, καθώς και σε ορισμένες δραστηριότητες επιχειρήσεων που παρέχουν βοηθητικές υπηρεσίες που συνδέονται με τις σιδηροδρομικές, οδικές και τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές.

(6) Για να μην επηρεασθεί το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και να μη νοθευτεί ο ανταγωνισμός στην εσωτερική αγορά πρέπει να απαγορευθούν κατ' αρχήν, για τους ανωτέρω τρεις τρόπους μεταφοράς, οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και οι εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ των επιχειρήσεων, καθώς και η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης στην εσωτερική αγορά που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε τέτοια αποτελέσματα.

(7) Ορισμένοι τύποι συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα των μεταφορών, που έχουν σαν μόνο αντικείμενο και αποτέλεσμα την εφαρμογή τεχνικών βελτιώσεων ή την επίτευξη τεχνικής συνεργασίας, δύνανται να εξαιρούνται από την απαγόρευση των συμπράξεων, δεδομένου ότι συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγικότητας. Βάσει της εμπειρίας από την εφαρμογή αυτού του κανονισμού, το Συμβούλιο δύναται να οδηγηθεί στην τροποποίηση, μετά από πρόταση της Επιτροπής, του καταλόγου των συμφωνιών αυτού του τύπου.

⁽¹⁾ ΕΕ C 219 Ε της 28.8.2008, σ. 67.

⁽²⁾ ΕΕ C 161 της 13.7.2007, σ. 100.

⁽³⁾ ΕΕ L 175 της 23.7.1968, σ. 1.

⁽⁴⁾ Βλ. παράρτημα Ι.

- (8) Για να ευνοηθεί η βελτίωση της σε ορισμένες περιπτώσεις υπερβολικά διάσπαρτης δομής του επαγγέλματος στους τομείς των οδικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών, θα πρέπει ομοίως να εξαιρούνται από την απαγόρευση των συμπτύξεων οι συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές που αποβλέπουν στη δημιουργία και λειτουργία ομίλων επιχειρήσεων στους δύο αυτούς τομείς μεταφοράς που έχουν σαν αντικείμενο την άσκηση μεταφορικών δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένης και της από κοινού χρηματοδοτήσεως ή αποκτήσεως μεταφορικού υλικού ή προμηθειών για από κοινού εκμετάλλευση. Αυτή η εξαίρεση γενικού χαρακτήρα δύναται να παραχωρείται μόνο υπό τον όρο ότι η συνολική μεταφορική ικανότητα ενός ομίλου επιχειρήσεων δεν υπερβαίνει ορισμένο ανώτατο όριο και ότι η ατομική μεταφορική ικανότητα των επιχειρήσεων που ανήκουν στον όμιλο δεν υπερβαίνει ορισμένα όρια καθορισμένα έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι καμία από τις επιχειρήσεις αυτές δεν δύναται να κατέχει δεσπόζουσα θέση μέσα στον όμιλο. Η Επιτροπή πρέπει πάντως να έχει τη δυνατότητα να επεμβαίνει, αν σε συγκεκριμένη περίπτωση τέτοιες συμφωνίες θα είχαν αποτελέσματα ασυμβίβαστα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται για να δύναται να θεωρείται νόμιμη μια σύμπραξη και θα αποτελούσαν κατάχρηση της εξαιρέσεως. Το γεγονός πάντως ότι ένας όμιλος διαθέτει συνολική μεταφορική ικανότητα ανώτερη από το καθορισμένο ανώτατο όριο ή δεν δύναται να επωφεληθεί από τη γενικού χαρακτήρα εξαίρεση λόγω της ατομικής μεταφορικής ικανότητας των επιχειρήσεων που ανήκουν στον όμιλο, δεν εμποδίζει αυτό τον όμιλο επιχειρήσεων να εφαρμόζει μια νόμιμη συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική κατά το μέτρο που ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις που απαιτούνται για το σκοπό αυτόν από τον παρόντα κανονισμό.
- (9) Κατά πρώτο λόγο εναπόκειται στις επιχειρήσεις να εκτιμήσουν αν στις συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές τους πρωταρχικός στόχος είναι ο περιορισμός του ανταγωνισμού ή τα οικονομικά οφέλη που δικαιολογούν αυτόν τον περιορισμό και, επομένως, να κρίνουν με δική τους ευθύνη τον νόμιμο ή παράνομο χαρακτήρα αυτών των συμφωνιών, αποφάσεων ή εναρμονισμένων πρακτικών.
- (10) Θα πρέπει, επομένως, να επιτραπεί στις επιχειρήσεις να συνάπτουν και να εφαρμόζουν συμφωνίες χωρίς να είναι υποχρεωμένες να τις κοινοποιούν. Αυτό εκδίδεται αυτές τις συμφωνίες στον κίνδυνο αναδρομικής ακυρότητας στην περίπτωση που οι συμφωνίες αυτές θα εξετάζονταν από την Επιτροπή μετά από καταγγελία ή με αυτεπάγγελτη επέμβαση της, με την επιφύλαξη εντούτοις της δυνατότητας να κηρύσσονται οι συμφωνίες αυτές νόμιμες αναδρομικά στην περίπτωση που θα υποβάλλονταν σε μια τέτοια εκ των υστέρων εξέταση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Στον τομέα των σιδηροδρομικών, οδικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται στις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον καθορισμό τιμών και όρων μεταφοράς, τον περιορισμό ή τον έλεγχο της προσφοράς

μεταφορών, την κατανομή των αγορών μεταφορών, την εφαρμογή τεχνικών βελτιώσεων ή την τεχνική συνεργασία, την από κοινού χρηματοδότηση ή απόκτηση μεταφορικού υλικού ή εξοπλισμού που συνδέεται άμεσα με την παροχή μεταφορικών υπηρεσιών κατά το μέτρο που είναι αναγκαία για την από κοινού εκμετάλλευση εκ μέρους ομίλου επιχειρήσεων οδικών ή εσωτερικών πλωτών μεταφορών, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, καθώς και στις περιπτώσεις δεσπόζουσας θέσης στην αγορά μεταφορών. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται εξίσου στις δραστηριότητες των επιχειρήσεων που παρέχουν βοηθητικές μεταφορικές υπηρεσίες και που έχουν το ίδιο αντικείμενο ή τα ίδια αποτελέσματα με αυτά που προβλέπονται ανωτέρω.

Άρθρο 2

Νόμιμη εξαίρεση για τις τεχνικές συμφωνίες

1. Η απαγόρευση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές που έχουν ως μόνο αντικείμενο και αποτέλεσμα την εφαρμογή τεχνικών βελτιώσεων ή την τεχνική συνεργασία μέσω:

- α) της ομοιόμορφης εφαρμογής κανόνων και τύπων για το υλικό, τον μεταφορικό εξοπλισμό, τα μεταφορικά μέσα και τις μόνιμες εγκαταστάσεις·
- β) της από κοινού ανταλλαγής ή χρησιμοποίησης για την εκμετάλλευση των μεταφορών, του προσωπικού, του υλικού, των μεταφορικών μέσων και των μόνιμων εγκαταστάσεων·
- γ) της οργάνωσης και της εκτέλεσης διαδοχικών, συμπληρωματικών, εναλλακτικών ή συνδυασμένων μεταφορών καθώς και μέσω του καθορισμού και της εφαρμογής συνολικών τιμών και όρων για τις μεταφορές αυτές, συμπεριλαμβανομένων και των τιμών ανταγωνισμού·
- δ) της εκτέλεσης των μεταφορών με ένα μόνο τρόπο μεταφοράς, με τα ορθολογικότερα δρομολόγια από απόψεως εκμεταλλεύσεως·
- ε) του συντονισμού των ωραρίων των μεταφορών σε διαδοχικά δρομολόγια·
- στ) της συγκέντρωσης μεμονωμένων αποστολών·
- ζ) της θέσπισης ομοιομόρφων κανόνων σχετικά με τη δομή και τους όρους εφαρμογής των τιμολογίων μεταφοράς, εφόσον οι κανόνες αυτοί δεν καθορίζουν τις τιμές και τους όρους μεταφοράς.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει, κατά τις περιστάσεις, στο Συμβούλιο προτάσεις για επέκταση ή περιορισμό του καταλόγου της παραγράφου 1.

Άρθρο 3

Εξαίρεση για τους ομίλους μικρομεσαίων επιχειρήσεων

1. Οι συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές που αναφέρονται στο άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης εξαιρούνται από την απαγόρευση του άρθρου αυτού όταν έχουν ως αντικείμενο:

α) τη σύσταση και λειτουργία ομίλων επιχειρήσεων οδικών ή εσωτερικών πλωτών μεταφορών για την άσκηση μεταφορικών δραστηριοτήτων·

β) την από κοινού χρηματοδότηση ή απόκτηση μεταφορικού υλικού ή προμηθειών που συνδέονται άμεσα με την παροχή μεταφορικών υπηρεσιών, εφόσον είναι απαραίτητες για την από κοινού εκμετάλλευση των μεταφορών από τους ομίλους αυτούς·

και εφόσον η συνολική μεταφορική ικανότης του ομίλου δεν υπερβαίνει:

i) τους 10 000 τόνους για τις οδικές μεταφορές·

ii) τους 500 000 τόνους για τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές.

Η ατομική ικανότητα κάθε επιχείρησης που ανήκει στην ομάδα δεν δύναται να υπερβαίνει τους 1 000 τόνους για τις οδικές μεταφορές ή τους 50 000 τόνους για τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές.

2. Εάν η εφαρμογή οποιασδήποτε συμφωνίας, απόφασης ή εναρμονισμένης πρακτικής που καλύπτεται από την παράγραφο 1 έχει, σε δεδομένη υπόθεση, αποτελέσματα που δεν συμβιβάζονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης, μπορεί να ζητηθεί από τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων να θέσουν τέλος στα αποτελέσματα αυτά.

Άρθρο 4

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1017/68, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό που αναφέρεται στο παράρτημα Ι μέρος Α, καταργείται,

εξαιρουμένου του άρθρου 13 παράγραφος 3 το οποίο εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις αποφάσεις που εκδόθηκαν πριν από την 1η Μαΐου 2004 δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1017/68 μέχρι τη λήξη ισχύος τους.

Οι αναφορές στον καταργούμενο κανονισμό θεωρούνται ότι γίνονται στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα ΙΙ.

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος, υφιστάμενες περιοριστικές συμφωνίες

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

2. Η απαγόρευση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες υπήρχαν κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας ή κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας, της Κύπρου, της Λεττονίας, της Λιθουανίας, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας και της Σλοβακίας και οι οποίες, λόγω της προσχώρησης, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης, εφόσον, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία προσχώρησης, τροποποιηθούν έτσι ώστε να πληρούν τους όρους του άρθρου 3 του παρόντος κανονισμού. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές, οι οποίες, κατά την ημερομηνία προσχώρησης, εμπίπτουν ήδη στο άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 26 Φεβρουαρίου 2009.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

I. LANGER

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΜΕΡΟΣ Α

Καταργούμενος κανονισμός με τη διαδοχική τροποποίησή του

(κατά το άρθρο 4)

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1017/68 του Συμβουλίου
(ΕΕ L 175 της 23.7.1968, σ. 1)

εκτός του άρθρου 13 παράγραφος 3

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου
(ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1)

Μόνο το άρθρο 36

ΜΕΡΟΣ Β

Μη καταργούμενες τροποποιητικές πράξεις

Πράξη προσχώρησης του 1972

Πράξη προσχώρησης του 1979

Πράξη προσχώρησης του 1994

Πράξη προσχώρησης του 2003

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1017/68	Παρόν κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 3	Άρθρο 2
Άρθρο 4 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο πρώτη εισαγωγική πρόταση πρώτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο πρώτη εισαγωγική πρόταση στοιχείο α)
Άρθρο 4 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο πρώτη εισαγωγική πρόταση δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο πρώτη εισαγωγική πρόταση στοιχείο β)
Άρθρο 4 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο δεύτερη εισαγωγική πρόταση πρώτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο δεύτερη εισαγωγική πρόταση στοιχείο i)
Άρθρο 4 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο δεύτερη εισαγωγική πρόταση δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο δεύτερη εισαγωγική πρόταση στοιχείο ii)
Άρθρο 4 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 4 παράγραφος 2	Άρθρο 3 παράγραφος 2
—	Άρθρο 4
Άρθρο 30 παράγραφος 1	Άρθρο 5 παράγραφος 1
Άρθρο 30 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 5 παράγραφος 2
Άρθρο 31	—
—	Παράρτημα I
—	Παράρτημα II